

Ifjúmunkások a kongresszusi munkaversenyben

A nyírfák magasra tartják zöldjüket. Fölöttük szürke felhők; nem nagyok, s pelyhesen foszladoznak a júniusi szélben. A foszlányok mögül előragyog a nap, sugarak csillognak az újszegedi szőlőgyár tetején.

Betonból és üvegből épült harmonia ez a tető, de alóla disszonánsan tör elő a szőlőde hangja: zúg, zihál, szüszog a hatalmas üzemrész.

A harmoniáért

Am a disszonancia csak látszólagos. Ember és munka harmóniája alakul itt óráról órára, napról napra, ha küzdelmesen is, de eredményesen. A IX. partikongresszus tiszteletére indított versenynek már lemérhető eredményei vannak; pontok mutatják, melyik kollektíva hogyan állt helyt a harmoniáért, hogyan tett hitet a párt eszméi mellett munkájával.

A pontok azt mondják a Kállai Éva KISZ-brigádról, hogy eleddig derekasan helytálltak. Ők járnak élen a Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat ifjúsági brigádjai-

nak versenyében. Tízennyolc közül elsőnek lenni szép teljesítmény, s tartani ezt a szintet és ezt a helyet még szebb lenne.

Pirul, pirosodik a kék kendős brigádvezető, Bánfi József, míg ezekről a kérdésekről beszélgetünk, pedig hat restellkedésre igazán nincs oka. Hogyan is volt csak?

— Március elsején kezdődött a verseny. A kongresszus jegyében új brigádok is alakultak. Mi, akik évek óta egy partiban, együtt dolgoztunk, szintén úgy gondoltuk, hogy egységben az erő. Azóta szőpen összeszoktunk hatan. És jó így együtt dolgozni, nagyon jól megértjük egymást.

Szürke „hóhullás”

A férj, Bánfi József, alap-szervi KISZ-titkár és segéd-művezető. Előveszi a stencijezett versenyfelhívást, a feltételeket mutatja. Nyilván nem akarja „direkt módon” dicsérni felesége brigádját. A dicséret azért így is teljes. Teljessé teszi az, hogy ami-

re vállalkoztak, eddig véghez is vitték, s ígéréteikből inkább többet, mint kevesebbet váltottak be.

Sikerült, méghozzá száz-motteven „a teljesítmény-százalék emelése az 1965. évi bázisszázalékhoz viszonyítva”. Bánfinénak például 143 százaléka volt a teljesítménye áprilisban, de a többiek átlaga is felül van a 120-on. S hogy ez az időkieés se rontson rajta a legkevesebbet se, a sárga blúzos, mosolygós asszonyka visszamegy a géphez. Férje pedig tovább kalauzol a brigádbirodalomban.

Pelyhek, szöszök lebegnek az üvegvetőn beáramló fényben, a klímaberendezés párák lehelletében. Por és pehely rakódik a neoncsövek hátára, olyan, mintha szürke hó hullott volna rá. S mintha szürke hó vagy szürke zúzmara rakódott volna a védőrácsokra is a forgó, kattogó gépek körül.

Pehelyzúzmárasak a ruhák, a fejkendők, a kikandikáló hajfürtök is. Sűrűnek, forognak a brigádtagok. Összesen tizenhat gép a brigádé a tízes partiban, mindegyikük egy-egy géppárnak parancsol. A szövegép pedig igényes jószág, elvárja, hogy odafigyeljenek az exportponyvára, amit gyárt. Más-ként, ahogy itt mondják, „el-megy a hiba” a szapora for-gásban. Márpedig a jó minőség is versenyfeltétel, ha rosszul fordul a szál, meg kell állítani a gépet, ki kell fejteni.

„Jó érzés volt!”

Ezért tartja rajta szemét a masinán Márton Mihályné is, a brigádvezető-helyettes, amikor Bánfi Józseffel mel-léállunk. S mondat közepén vágja el a szót, megállítva a gépet, hogy aztán ollójával elmetssze a hibás szálakat. Ujjai boszorkányos gyors-sággal dolgoznak.

Kistermetű, vékony, bronz-hajú asszonyhoz érkezünk, ő, Haska Mihályné, a brigád „kedélye”. Bánfiné trefásan átkiált:

— A Kati nagyon várja már a fényképet!

„A Kati” nevet. Hát igen, kell egy kis vidámság — ma-gyaráz gesztikulálva. — Né-ha így összejövünk, eltréfál-kozzunk, viccelődünk, de csak ha jól fut a szövet, s van rá időnk.

FÉNY „Fegyvert s vitézt éneklek...”

Nemes tettek könyve és az úttörőmozgalom

A vaskos gyűjtemény piros borítólapján aranyló cím: Tettek könyve.

A rajzlapnyi lapokon pontosabb a fogalmazás: „... úttörőcsapat nemes tettel”. Ülles, Tápé, Szőreg, Kúbekháza, Csengele, Asotthalom és így tovább.

A nemes tettek címrajza díszesek, oly gondossággal rajzoltak, akár a krónikák iniciáléi. Ez ember önkéntelenül elmosolyodik, de nem a lelkisimulás rezdülése ez a mosoly, hanem inkább a szeretet. Szinte hallom a nemes tettek tamburásának érces hangját: „Fegyvert s vitézt éneklek...”

Nos, az úttörők nemes tetteinek „fegyverei” ma mások. Csodások! Munka az iskola kertjében, az utca szépítésében, a betegek és öregek házatáján; portyák a szülőföld, a haza tájain; táborozások, számháborúk — nem várálalak alatt! — csupán a kék ég és a természet ölelésében; szereplés iskolai rendezvényeken, családi ünnepeken. Illo „harci” tettek ezek, békések, emberségesek.

Olvasom a névtelen krónikások tömör mondatait, nézegetem az eseményt megőrzítő képeket. Többségük gyermekek, kedves megfogalmazásban, alig néhány hivatalos nyelven, tanácsi és iskolai vezetők aláírásával. Számomra hitelesebb a gyermekstílus, többet mond az úttörőtettől például a kocsirúd eltörésének megjegyzése, mint a tanácsi vezető kzsenteszt” aláírása. Hagyjuk meg a gyermekeket a maguk módján krónikáskodni. Így élmény-szerű, hangulatteremtő, izés és igaz.

De visszatérek a nemes tettek, s ha eddig inkább a „fegyvertől” szóltam, most a „vitézt” éneklek. A képek és sorok magukban rejtik: az úttörők, akik a szeretet, a munka, az emberség „harci kardját” forgatják, észrevétlenül maguk is nemes lélek-ké válnak. Egymás megbecsülésének, embertársak segítségének tudatában, a másokért való fáradozás jó érzésében, a szülőföld és a környezet szépítésének örömeiben cseperednek emberek.

S a Tettek könyve, melyet az úttörőmozgalom husza-dik évfordulójának emlékére ajánlanak, ebben a kettős ér-telemben valóban nemes, emberformáló tények gyűjtemé-nye. Az úttörőmozgalom új életünkhöz szabott krónikája.

Balogh Ödön

FIATALOK FÓRUMA

(Somogyiné felv.)

Hárman a Kállai Éva-brigádból

— Jó érzés volt, hogy se-gítenek az embernek — mondja Borbóla Sarolta. A 16 éves helyes, barna kislány sokat köszönhet a kollektí-vának. Ők tanították meg a jobb munkamódszerekre, ők nevelték az idő jobb kihasz-nálására, s ennek eredmé-nyeképpen lett a 30-90 szá-zalékot teljesítő kezdőből százon felüli termelő. Hálás is ezért a többieknek, akik mostanában is mindig segítő-készen figyelik munkáját.

Fortuna Mária is azt mond-já, hogy nagy és teljes egyet-értés van a brigádtagok kö-zött, s még afféle női ösz-szekapások sem fordulnak elő. Jó dolog is, hogy az egy-más mellett dolgozók kölcsö-nösen segítik egymást. Csa-mangó Imréné épp azon rán-colja a homlokát, hogy el-szakadt a szál, mikor a ver-senyről kérdezzük. Mi a cél?

— Jobb eredményt szeret-nénk elérni — szól, de ujjai egyre csak a bogozásra fi-gyelnek.

— No, ez eddig igazán szé-pen sikerült.

— Reméljük, ezután is! Símái Mihály

a DÉL-MAGYARORSZÁGI műhelyéből

Hogyan „születik” az újságíró?

Mostanában sok olyan film volt a mozik és a televízió műsorán, amelyben újságírók szerepeltek. S aszerint, hogy imponált-e a zsurnaliszta filmhős vagy sem, több vagy kevesebb kérdést kapunk levélben, szóban és telefonon, főleg diáktoktól: hogyan lehet vala-kiből újságíró? Hiszen azt tudja mindenki, hogy hová forduljon, ha lakatos, tech-nikus, szövő, patikus vagy tanár akar lenni. De hol le-nyünk, aki a hétköznap-ok krónikásként szeretne élni és dolgozni?

Nem pályaválasztási ta-nácsadónak szánjuk ezeket a sorokat. Előre megmondjuk becsülettel: nálunk például most nincs felvétel. Termé-szetes azonban, hogyha nem is olyan népes foglalkozás az újságírás, mint mond-juk a könyvelés, utánpótlás-
ra a sajtónak is mindig szük-sége van.

Az első újságírók úgy let-tek, hogy észre sem vették. Valamit valamely políti-kai lapnál el akartak és el tudtak mondani, s gyakran benmragadtak szerkesztő-ségekben. A felszabadulás után, mint mindenková, a megújult sajtóhoz is keres-ték az embereket. Sokszor csak „kineveztek” valakit új-ságírónak, vagy éppen oda-tették, ha volt kedve, ha nem. Később több tudatos-sággal és sok kísérletezéssel próbálták gondoskodni az újságíró utánpótlásról.

Nevezetesebb esete volt ennek az Eötvös Loránd Tudomány-egyetemen szervezett magyar irodalom — újságírás szak, amelynek hallgatói tanári szakjuk mellett sajtótörténe-tet, újságírói műfajelméletet és tipográfiai ismereteket is tanultak. Nagyon sok ma már ismert újságíró került innen a lapokhoz, de a for-ma egészében adós maradt a várakozásnak. Ide ugyanis előzetes próbatételek nélkül íratkoztak be a jelöltek, s némelyikük mindent megta-nulhatott becsülettel, de ha íráskészsége eredendően cse-kelyke volt, azt az egyete-men sem tudták kifejlesz-teni.

Az újságíró képzéséről a vita szakmai körökben ma is folytatódik. Mennyi ideig, kiket és hogyan? — ezek a

képzés körüli diskurzus go-cai. De azért van egy gya-korlati mód is, amely többé-kevésbé bevált. Ez pedig — legalábbis szemre — roppant egyszerű: valamely egyetem vagy főiskola elvégzése után valamelyik lapnál jelenkez-het az érdeklődő. Ha írá-s-készsége elegendő ahhoz, hogy megkockáztassák a munka- és időbefektetést és van a szerkesztőségnek erre szóló üres státusza, gyakor-noknak vehetik fel. Ez a munkakör egy esztendő-re szóló tanulmányi és mun-kaidő, ugyanis a napi szer-kesztőségi megbízatások mel-lett a gyakor-noknak el kell végezniük a Magyar Újságírók Országos Szövetsége szakmai iskoláját. Amennyiben min-dkét próbálkozás eredményes, a gyakor-nok előléphet kezdő munkatársnak. Ha nem sa-kerül bebizonyítani egy év alatt az alkalmasságot, a gyakor-nok és a szerkesztő-ség kölcsönös sajnálkozás-sal megválnak egymástól. Még mindig nem késő, hogy egy ambíciós fiatal az esetleg sikertelen próba után viz-szatérjen eredeti pályájára, egy szerkesztőség pedig más, alkalmasabb jelölt után né-zen.

Ezt az utat természetesen simábbá lehet tenni, ha az érdeklődő fiatalok már a gondolat ébredésétől kezdve kapcsolatba lépnek a szívük-höz és lakóhelyükhöz leg-közelebb eső lappal. A Dél-Magyarország is mindig szí-vesen fogadja a fiatal ajánl-kozókat és már egyetemi, főiskolai éveik alatt is fog-lalkoztatta őket kisebb-na-gyobb újságírói megőízata-sokkal. Így tulajdonképpen mire egy-egy gyakor-nok sta-tusz megüri, már kineve-lődött a következő gyakor-nokjelölt.

Manapság is ez a gyakor-lat, hiszen a szerkesztőség munkatársai, akik kezdőként szintén élvezték idősebb kol-legák segítségét, szívesen egyengetik a tehetséges fiata-lok útját a hivatásos újság-írói munka felé.

Talán több munka és fá-radtság kell ehhez a pályá-kezéshez, mint a megszö-kott pályákhoz, de megéri, mert szép, érdekes és fele-lősségteljes pálya. Mi azt tartjuk róla: a legszebb.

(APN)

A nyírfák és a vegyipar

„Egyetlenegy fát sem szá-bad kívánni” — jelentette ki a moszkvai városi tanács, ami-kor a Szokolnyiki-parkot át-engedte a „Kémia az ipar-ban, építőiparban és mező-gazdaságban” elnevezésű nemzetközi kiállítás megren-dezésére. Ezért a 35 000 em-berkéz alkotta kiállított tárgy-köztől háboríthatatlanul meg-maradt a természet hat al-kotása — hat nyírfa is. A kiállítást már az első 12 nap alatt egymillióan tekintették meg, s a látogatók többsé-gének az volt a véleménye, hogy a fehértörzsu nyírfák jól kiegészítették a kiállítás össz-képét.

A kiállítást a váratlanul nagy érdeklődésre való te-kintettel — a szakemberek és izletemberek érdekében — két nappal meghosszabbí-tották. A kiállítással mind a szakemberek, mind az iz-letemberek meg voltak elé-gdedve. Ez a kiállítás egyrészt

lehetőséget adott a széleskö-rű tapasztalateserére a veg-yészet számos területén, másrészt jelentős külkeres-kedelmi fórum volt a részt-vevő 21 ország 1800 cége szá-mára. A kiállításon komoly üzletkötések születtek. Egye-dül a Szovjetunió több mint 120 millió aranyrubel érték-ben kötött szerződéseket kü-lönböző árucikkek vásárlá-sára és eladására. Az érde-kelt országok és cégek most annak a lengyel tervnek a megvalósításán gondolko-znak, hogy a moszkvai kiál-lítást állandó jelleggel vegye át az Interkémia, mely há-rom- vagy négyvenként be-mutatná a vegyészet és vegy-ipar legújabb eredményeit. Moszkvában már meg-kezdtek a „Korszerű mező-gazdasági gépek” című kiál-lítás előkészületeit, amelyre már eddig többször cég je-lentette be részvételét.

(APN)

FELHÍVÁS!

A Munkásörsg Szeged Városi Parancsnoksága felhí-
vja az újszegedi katonai lóter környékének lakosságát, va-lamint a Haladás mezőgazdasági termelőszövetkezet dolgozóit, hogy az újszegedi katonai lóteren f. hó 6. 7. 8., 9., 10-én reggel 5 órától délután 15 óráig

éleslövészetet tart

Ez idő alatt a lóteret és környékét a parancsnokság zárja, és oda semmiféle bejárást nem engedélyez ma az ott-tartózkodás

életveszélyes!

A felhívás be nem tartásából keletkező sebzés- és bálesetekért, anyagi károkért a parancsnokság semmiféle felelősséget nem vállal.

PARANCSNOKSÁG

1966. június 5.

(Somogyiné felv.)

— A minőség ma is kitűnő! — mondja Szabó Ferenc segédművezető.